

Sygn. akt IV KK 696/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **J. C.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 16 stycznia 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 29 października 2018 r., sygn. akt III K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. , wyrokiem łącznym z dnia 29 października 2018 r., sygn. akt III K (...), wydanym w sprawie J. C. , skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt III K (...), za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 maja 2009 r., sygn. akt IX K (...), za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności,

na podstawie art. 569 § 1 k.p.k., art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych tymi wyrokami wymierzył skazanemu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się dnia 7 grudnia 2018 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny i zaskarżając go w całości, na niekorzyść skazanego, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015, poz. 396), poprzez połączenie kar jednostkowych prawomocnie orzeczonych do dnia 30 czerwca 2015 r. wymienionym na wstępie wyrokami a następnie wymierzenie kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji gdy miały zastosowanie przepisy obowiązujące przed powyższą nowelizacją, w świetle których brak było podstaw do wydania kary łącznej obejmującej skazania we wskazanej konfiguracji.

W konkluzji kasacji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, a to pozwoliło na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Ma rację Prokurator Generalny, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji.

Prawdą jest, że na skutek wydania przez Sąd Rejonowy w B. w dniu 23 maja 2018 r. postanowienia w sprawie o sygn. akt IX Ko (...), którym umorzono postępowanie wykonawcze co do kary 3 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo z art. 178a § 2 k.k., za które również skazano J. C. wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 maja 2009 r., sygn. akt IX K (...),

utraciła moc kara łączna orzeczona tym wyrokiem. Powodowało to potrzebę orzeczenia kary łącznej uwzględniającej dwie pozostałe kary jednostkowe orzeczone tym wyrokiem i jednocześnie otwierało drogę do badania możliwości objęcia wydawanym wyrokiem łącznym także kar wymierzonych skazanemu innymi wyrokami, jeżeli spełniałyby one warunki do połączenia ich węzłem kary łącznej.

Problemem, przed rozwiązaniem którego stanął w tej sytuacji Sąd Rejonowy było ustalenie zasad orzekania kary łącznej, którymi powinien się kierować wydając wyrok łączny - czy będą je wyznaczały przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015 r., czy też przepisy tego Kodeksu w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy uznał, iż fakt uprawomocnienia się po dniu 30 czerwca 2015 r. postanowienia Sądu Rejonowego w B. w sprawie o sygn. akt IX Ko (...), daje mu możliwość stosowania przepisów Kodeksu karnego zarówno w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015 r., jak i brzmieniu obowiązującym od tego dnia. Przyjęcie takiego założenia oznaczało zastosowanie w sprawie skazanego przepisów późniejszych, jako dla niego względniejszych.

Stanowisko Sądu Rejonowego nie jest trafne. Dokonując bowiem wykładni przepisu art. 19 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, który reguluje kwestie temporalne związane z łączeniem kar, Sąd Rejonowy pominął ten jego element, który warunkuje stosowanie znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizacyjnej. Uszło uwagi Sądu Rejonowego, że jest to dopuszczalne tylko wówczas, gdy potrzeba orzeczenia kary łącznej zachodzi w związku z prawomocnym skazaniem po dniu 30 czerwca 2015 r., a więc po dniu wejścia w życie noweli z dnia 20 lutego 2015 r.

Oczywistym jest, że w sprawie skazanego warunek ten nie został spełniony. Wprawdzie zachodziła konieczność orzeczenia kary łącznej, ale nie była ona związana w prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Wobec tego, że wyroki będące przedmiotem rozpoznania sądu, zostały wydane i uprawomocniły się przed wskazaną datą, w niniejszej sprawie winny mieć zastosowanie regulacje o karze łącznej w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.

Z tej perspektywy stwierdzone uchybienie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Skoro przestępstwo, za które J. C. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt III K (...), zostało popełnione w dniu 5 stycznia 2012 r., to zgodnie z przepisem art. 85 k.k. w jego pierwotnym brzemieniu, orzeczona za to przestępstwo kara nie spełniała warunków do połączenia węzłem kary łącznej z karami orzeczonymi wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 5 maja 2009 r., sygn. akt IX K (...), a zatem musiałaby podlegać odrębnemu wykonaniu.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania, a ten będzie związany przedstawionym zapatrywaniem prawnym co do treści art. 19 ust 1 noweli z dnia 20 lutego 2015 r., tj. wyboru stanu prawnego w oparciu o który dokona łączenia kar pozbawienia wolności.